

OLIMPIADA DE ISTORIE - 2019**Etapa națională****Clasa a X-a**

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I**(40 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „În Primul Război Mondial se vor întrepătrunde tendințe, factori și energii, ele potențând propriile tensiuni și potențialul conflictual până la o explozie globală. Pe baza industrializării, Primul Război Mondial a adus o tehnicizare necunoscută până atunci a modului de desfășurare a războiului terestru (focul de artilerie concentrat, mitraliera, aruncătorul de flăcări, motorizarea, tancurile, substanțele toxice), a celui maritim (flote de război, submarine) și pentru prima dată a celui aerian (zeppelinul, bombardierul, avionul de luptă și cel de vânătoare).

Naționalismul și imperialismul vor mobiliza și vor disciplina popoarele, atât pe front, cât și în țară, într-o măsură nemaiîntâlnită până atunci, numită mai târziu <război total>, punând la dispoziția scopurilor lor războinice antagonice energiile distructive obținute prin combinarea tehnicii cu trupe impresionante.”

(I. Geiss, *Istoria lumii. Din Preistorie până în anul 2000*)

B. „Văzut ca o catastrofă originară a secolului nostru și ca un conflict global, Primul Război Mondial este un eveniment istoric de primă mărime. [...] Procese de polarizare și crize asemănătoare pot fi observate la toate puterile implicate în război. [...] În Germania, epuizată, nu acționaseră decât mecanisme firești. Revoluția germană din 1918 va fi pregătită de polarizarea intergermană, începută din 1915. [...]

Chiar și Puterile Aliate învingătoare au cunoscut în perioadele de inferioritate militară crize deosebit de dure, care în Anglia, de exemplu, au dus la divizarea liberalilor. [...]

În Franța, ca reacție față de coșmarul de la Verdun se va institui o criză de durată care va polariza statul pe întreaga perioadă interbelică.”

(I. Geiss, *Istoria lumii. Din Preistorie până în anul 2000*)

C. „Într-adevăr, Europa a pierdut 12 milioane de oameni din 13 milioane care au murit în timpul Primului Război Mondial. Principalele victime [...] au fost Germania (1 900 000 de morți) și Franța (1 400 000 de morți), cea de-a doua fiind afectată mai mult decât prima din cauza faptului că populația sa era mai puțin numeroasă. La pierderile de pe câmpul de luptă, care reprezintă de exemplu cel puțin 14% din populația activă franceză, trebuie să adăugăm victimele (în cea mai mare parte civile) ale epidemiilor (20 de milioane de morți, mai ales în Asia, din cauza gripei spaniole din perioada 1918-1919), milioanele de mutilați, a căror capacitate de muncă a fost diminuată, total sau parțial. [...] Pe de altă parte, pierderile materiale au atins o amploare excepțională. În general, Franța și Marea Britanie au pierdut, ca urmare a războiului, o treime din averea lor națională, iar Germania și Italia mai mult de un sfert. [...]

Cele 14 puncte ar fi trebuit să simplifice cursul negocierilor. Nu s-a întâmplat deloc așa, și asta din mai multe motive. În primul rând, deoarece caracterul vag al formulărilor lui Wilson dădea prilej unor interpretări diferite; apoi, deoarece autorul lor își trăda necunoașterea Europei. [...] Idealismul lui W. Wilson ignoră pe de altă parte angajamentele adoptate anterior de către Franța și Marea Britanie față de aliații lor.”

(Larousse, *Istoria universală*)

D. „În aceste condiții, responsabilitatea elaborării tratatelor revine esențialmente Consiliului celor Patru, în cadrul căruia se confruntă, în dezbateri adeseori furtunoase, Wilson, Lloyd George, Clemenceau și, mai rar, Orlando, care intervine numai pentru a trata problemele de interes pentru Italia. Din această cauză, diferențele de temperament dintre cei trei bărbați joacă un rol foarte important: idealismul lui Wilson, care crede în superioritatea morală a S.U.A., pragmatismul lui Lloyd George, grijuliu înainte de toate să placă opiniei publice britanice, ducând în același timp, în virtutea tradiției, o politică pe care practica îndelungată a vieții parlamentare o determină să prefere ipotezelor certitudinile; în sfârșit, disprețul lui Clemenceau față de <nobila candoare a președintelui Wilson> și starea conflictuală cu interlocutorii săi anglo-saxonii.”

(Larousse, *Istoria universală*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, pe baza sursei **A** două aspecte referitoare la elementele de noutate aduse de Primul Război Mondial.

4 puncte

-
2. Menționați, pe baza sursei **B**, două consecințe ale Primului Război Mondial. **4 puncte**
 3. Menționați, pe baza sursei **C**, două asemănări între Franța și Germania. **4 puncte**
 4. Formulați o opinie referitoare la președintele W. Wilson, susținând-o cu câte o informație selectată din sursele **C** și **D**. **8 puncte**
 5. Prezentați două elemente de continuitate în acțiunile desfășurate în cadrul relațiilor internaționale din perioada 1919-1929. **10 puncte**
 6. Argumentați, prin două fapte istorice relevante, afirmația conform căreia relațiile internaționale din a doua jumătate a secolului al XIX-lea sunt direct influențate de puteri ale <concertului european> . **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea**(50 de puncte)**

Analizați comparativ, în aproximativ trei-patru pagini, **regimurile totalitare și democratice în perioada interbelică**, având în vedere:

- menționarea a două asemănări și a două deosebiri referitoare la procesul istoric intern de instaurare a regimului comunist și a celui fascist;
- menționarea a două fapte istorice referitoare la instaurarea regimului nazist și prezentarea câte unei consecințe a unuia dintre aceste fapte în domeniul politic, respectiv a unei consecințe a celuilalt fapt în domeniul social;
- prezentarea unei asemănări și a unei deosebiri, stabilite în politica internă a regimurilor democratice din perioada interbelică;
- formularea unei opinii referitoare la existența continuității în atitudinea unui stat democratic față de regimul nazist între anii 1933-1939 și susținerea acesteia cu două argumente istorice.

Notă !

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** sintezei, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea opiniei cu **argumente istorice** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** sintezei în limita de spațiu precizată.